

STORTINGET

Representantforslag 202 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Lars Haltbrekken, Birgit Oline Kjerstad
og Kari Elisabeth Kaski

Dokument 8:202 S (2022–2023)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Lars Haltbrekken, Birgit Oline Kjerstad og Kari
Elisabeth Kaski om klimatiltak som monner**

Til Stortinget

Bakgrunn

Mandag 20. mars 2023 kom FNs klimapanel (IPCC) med sin synteserapport som oppsummerer klimaforskningen i verden. Den blir beskrevet som en siste sjanse til å nå klimamålene. Uten nye tiltak ligger verden an til å gå mot over tre graders oppvarming. Det er en uholdbar situasjon som krever kraftigere tiltak. Norge ligger mer og mer an til å bli en klimasinke i internasjonal sammenheng som ikke gjennomfører utslippskutt raskt nok. Norsk økonomi er altfor avhengig av olje. For å sikre velferden for framtida er Norge avhengig av å omstille økonomien og industrien kjapt. Behovet for nye og kraftigere klimatiltak for å sikre et rettferdig grønt skifte er derfor enormt.

Norsk industri står for 24 prosent av de norske klimagassutslippene. Dette er fordelt på få industrianlegg rundt om i hele landet. Det meste av industrien er i kvotepliktig sektor. Det betyr at det finnes få andre virkemidler enn EUs kvotesystem. Skal Norge fortsette å være i førerretet og ha en nullutslippsindustri i framtida trengs sterkere tiltak. Norge må snu investeringene fra fossil industri til grønne næringer. Da må man ha både statlig styring, krav og støtteordninger. Miljødirektora-

tet har kartlagt mulighetene for klimakutt i industrien fram mot 2030. Denne rapporten gir et godt grunnlag for videre arbeid med å redusere disse utslippene. I tillegg vil det nye punktslippetsprogrammet i Enova være viktig for å legge til rette for kutt. Dette må følges opp med videre tiltak, som for eksempel differansekontrakter på karbon for å få økt bruk av biomasse i industrien og karbonfangst på store industrianlegg.

En storstilt satsing på klimatiltak i industrien krever mer kraft. For å sikre legitimiteten til klimapolitikken er det derfor svært viktig at den storstilte satsingen på energieffektivisering nå kommer i gang. Energikommisjonens rapport må følges opp, og målet om energisparing fra rapporten bør fastsettes av Stortinget. I tillegg bør kraftproduksjon med små naturinngrep komme i gang for fullt.

Verden står i en klimakrise og en naturkrise som henger tett sammen. Tap av biomangfold og natur forsterker også klimakrisa. Naturen tar opp store mengder karbon hvert år. Dette er det viktig å ta vare på, og det er viktig å gjøre tiltak for å øke opptaket både til havs og til lands. Man mangler fortsatt svært mye kunnskap om hvordan økosystemene på havbunnen fungerer. Det er et stort behov for mer kunnskap om hvordan havet bidrar til å ta opp CO₂, og hva slags konsekvenser næringsaktivitet på havbunnen har for verdens klima.

Transportsektoren står for 33 prosent av de norske utslippene. Omstillingen av transportsektoren må fortsette. Det må legges til rette for at flere sektorer elektrifiseres, og at utslippene kuttes. Derfor fremmes en rekke forslag til ulike tiltak og krav som vil bidra til at utslippene i transportsektoren reduseres.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen i budsjettarbeidet legge til grunn at CO₂-avgiften skal økes til 3 000 kroner innen 2030, og ta i bruk grønn folkebonus som prinsipp for å betale tilbake til folket deler av det økte provenyet fra økte miljøavgifter.
2. Stortinget ber regjeringen fremme en proposisjon om energieffektivisering for å redusere energiforbruket med minst 20 TWh innen 2030 sammenlignet med 2015.
3. Stortinget ber regjeringen sette et delmål for ny solenergi på 8 TWh innen 2030.
4. Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 komme tilbake til Stortinget med forslag til konkrete virkemidler som vil kutte utslippene i kvotepliktig sektor med minst 55 prosent innen 2030.
5. Stortinget ber regjeringen følge opp eierskapsmeldingens krav om at statlig eide selskap investerer i tråd med Parisavtalen, ved å kreve at Equinor stan- ser investeringer i nye fossilprosjekter og vrir sine investeringer over til fornybar energi.
6. Stortinget ber regjeringen sette i gang med å gjen- nomføre tiltak med tiltaksgrad 1 og 2 som referert til i Miljødirektoratets rapport «Grønn omstilling: Klimatiltaksanalyse for petroleum, industri og energiforsyning».
7. Stortinget ber regjeringen gi Enova et tilleggsmandat for å følge opp innføringen av et program for punk- tutslipp og ber videre regjeringen innføre karbondif- feransekontrakter for utslippskutt i industrien, her- under spesielt prioritert opp mot biokarbon.
8. Stortinget ber regjeringen lage et eget mål og en strategi for å øke naturlig karbonopptak og -lagring i norske økosystemer.
9. Stortinget ber regjeringen kartlegge dyphavet som karbonlager og ivareta disse lagrene, som er viktige karbonlagre og leveområder for en rekke arter.
10. Stortinget ber regjeringen sørge for at lagret karbon også blir et vernekriterium når det gjelder videreut- viklingen av marint vern i norske farvann i tråd med forpliktelsene i naturavtalen.
11. Stortinget ber regjeringen i løpet av 2024 endre for- skrift om utslippskrav til kjøretøy ved offentlig anskaffelse til veitransport, slik at denne også regu- lerer innkjøp av transport og kan stille krav til at det skal bestilles utslippsfri frakt (elektrisitet hydrogen eller biogass) der tre eller flere aktører kan tilby dette.
12. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stor- tinget med forslag om krav til nullutslipp for alle servicefartøy i havbruksnæringa. Kravet skal tre i kraft fra 1. juli 2024.
13. Stortinget ber regjeringen stille krav om at Kystru- ten skal drives med nullutslipp innen 2030.
14. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stor- tinget med forslag om innføring av momsfritak for elektriske fritidsbåter.
15. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med stats- budsjetten for 2024 komme med forslag til ytterli- gere virkemidler som øker insentivene til bruk av elbil i bildeling, for eksempel å fjerne moms eller innføre momskompensasjon for korttidsleie av elbil.
16. Stortinget ber regjeringen før statsbudsjettet for 2024 legges fram, komme tilbake til Stortinget med forslag om en egen bomklasse for elvarebiler, som sikrer fritak for bompenger for elvarebiler.

30. mars 2023

Lars Haltbrekken

Birgit Oline Kjerstad

Kari Elisabeth Kaski

